

Duurzaamheidsinformatie PPF APG

Pensioenregeling

Op 10 maart 2021 is de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) in werking getreden die PPF APG verplicht om op een gestandaardiseerde manier informatie te verschaffen over duurzaamheid en beleggen. Deze pensioenregeling van PPF APG classificeert als Artikel 8 product, vanwege het [Verantwoord Beleggen Beleid](#). Dit betekent dat PPF APG met deze pensioenregeling ecologische en/of sociale kenmerken promoot. Meer duurzaamheidsinformatie over de pensioenregeling is te vinden per rubriek.

Geen duurzame beleggingsdoelstelling

Deze pensioenregeling van PPF APG promoot ecologische en/of sociale kenmerken, maar heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling.

Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product

De ecologische en/of sociale kenmerken die deze pensioenregeling promoot, zijn:

- Uitsluitingen van ongewenste activiteiten,
- Reductie van CO₂-emissies,
- Bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (Sustainable Development Goals),
- ESG-integratie.

Beleggingsstrategie

De beleggingsstrategie wordt vastgesteld op entiteitsniveau en is bindend voor deze pensioenregeling. Wij beleggen in verschillende beleggingscategorieën. Daarbij zoeken wij een optimale verhouding tussen rendement en risico, rekening houdend met kosten en duurzaamheid. Onze beleggingen zijn verdeeld in vastrentende waarden (zoals bijvoorbeeld staatsobligaties), aandelen, vastgoed en alternatieve beleggingen (zoals bijvoorbeeld grondstoffen). Binnen elke beleggingscategorie wordt

vervolgens in een brede spreiding van onderliggende producten belegd. Wij hebben een Verantwoord Beleggen Beleid vastgesteld dat van toepassing is op de uitvoering van de gehele beleggingsportefeuille. Bepaalde methoden en technieken in de beleggingsstrategie worden toegepast op de gehele portefeuille en andere op specifieke beleggingscategorieën. Onze Actuariële en Bedrijfstechnische Nota, de beleggingsbeginselen en ons beleggingsbeleid staan [hier](#) op onze website.

Ons Verantwoord Beleggen Beleid is een integraal onderdeel van ons (strategisch) beleggingsbeleid en omvat alle beleggingscategorieën in onze portefeuille. Uit het Verantwoord Beleggen Beleid volgen diverse methodologieën om de promotie van ecologische en/of sociale kenmerken te bewerkstelligen, waaronder:

Het uitsluitingsbeleid

Bepaalde beleggingen sluit PPF APG per definitie uit. Hierin zijn wij bepalend en verwachten wij van onze uitvoerder dat ons uitsluitingsbeleid volgens onze specifieke eisen wordt uitgevoerd. Wij sluiten o.a. de volgende beleggingen uit:

- bedrijven die producten maken die volgens Nederlandse of internationale regels verboden zijn;
- clusterbommen, landmijnen, chemische- en biologische wapens;
- bedrijven die kernwapens produceren of specifieke, belangrijke onderdelen daarvan;
- tabaksbedrijven;
- staatsobligaties van landen waarvoor een bindend wapenembargo van de VN-Veiligheidsraad of de Europese Unie van kracht is.

---

¹ ABTN 2023 (ppf-apg.nl)

Klimaatactieplan

Voor PPF is het een Overtuiging om met haar beleggingen bij te dragen aan het klimaatakkoord van Parijs. Daarom zal PPF de CO₂-voetafdruk van de aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuilles reduceren in lijn met de doelen van het klimaatakkoord van Parijs. Wij sluiten ons aan bij de methode en targets die ontwikkeld worden in het commitment van de Nederlands financiële sector aan het Klimaatakkoord voor aandelen en bedrijfsobligaties. Dat betekent dat PPF APG de CO₂-voetafdruk binnen aandelen en bedrijfsobligaties met 50% zal reduceren tot 2030. Het gaat hier om de absolute CO₂-uitstoot, ten opzichte van 2019.

Beleggen in de Duurzame Ontwikkelingsdoelen

PPF vindt het van belang om met haar beleggingen bij te dragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Onze uitvoerder heeft specifiek voor dit doel een instrument ontwikkeld waarmee beleggingen die bijdragen aan de ontwikkelingsdoelen gemeten kunnen worden. Daarmee voldoet de uitvoerder aan onze wens dat wij willen bijdragen aan de ontwikkelingsdoelen. PPF APG heeft geen concrete (beleggings)doelstelling op het gebied van SDG's.

ESG-integratie

Alle bedrijven in onze aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuilles beoordelen we aan de hand van criteria op het gebied van milieu, mensenrechten en goed ondernemingsbestuur. In 2023 scherpten we deze criteria aan en willen we alleen nog beleggen in bedrijven die leiderschap op duurzaamheid tonen (koplopers) of bedrijven die aan onze minimale ESG-criteria voldoen (middenmoters) of bedrijven die wij binnen afzienbare tijd tot verbetering kunnen aanzetten (beloften). Dit noemen wij ook wel het insluitingsbeleid. De aangescherpte criteria leggen in de beoordeling van de bedrijven een speciale focus op onze prioriteitsthema's klimaat, arbeidsomstandigheden en circulariteit. Bedrijven die niet voldoen aan onze minimale criteria maken niet langer deel uit van ons belegbaar universum. Bedrijven gelinkt aan maatschappelijke controverses en die niet aan onze minimale ESG-criteria voldoen kunnen alleen belegd worden als zij voldoende perspectief voor verduurzaming laten zien én er engagement mogelijk is. We brengen focus op engagement aan door scherpere selectiecriteria voor engagements te hanteren en sneller afscheid te nemen van bedrijven die we binnen bepaalde tijd niet kunnen aanzetten tot verbetering.

Beoordelingsbeleid praktijken goed bestuur

Volgens de SFDR mag een product dat ecologische en/of sociale kenmerken promoot uitsluitend beleggen in ondernemingen die handelen volgens praktijken op het gebied van goed bestuur. Praktijken op het gebied van goed bestuur van de ondernemingen waarin is belegd, zoals gedefinieerd in de SFDR, betreffen met name:

1. Solide managementstructuren,
2. Werknemers betrekkingen,
3. Beloning van het betrokken personeel, en
4. Naleving van de belastingwetgeving.

Voorafgaand aan het doen van een belegging in een onderneming beoordeelt onze vermogensbeheerder APG of deze onderneming voldoet aan PPF APG's beleid op het gebied van goed bestuur (in de zin van SFDR)³. Als een onderneming in overeenstemming met dat beleid op basis van de vier bovenstaande thema's in de praktijk geen fatsoenlijke bedrijfsvoering en werkmethodes hanteert, start APG een uitgebreid engagementplan om de specifieke kwestie aan te pakken en op te lossen. Er wordt een dialoog met de betrokken onderneming gevoerd. Wanneer we aandeelhouder in de onderneming zijn, kunnen we ook onze zorgen uiten via onze stembeslissingen tijdens aandeelhoudersvergaderingen. Als APG geen mogelijkheid voor verbetering ziet, of als de dialoog met de onderneming na maximaal 3 jaar niet succesvol is, kan besloten worden beleggingen te verkopen.

In het [Beoordelingsbeleid praktijken goed bestuur](#) beschrijven we het beleid in meer detail, inclusief een uitleg van de gebruikte indicatoren en drempelwaarden voor praktijken op het gebied van goed bestuur. We hanteren verschillende processen voor beleggingen in beursgenoteerde bedrijven

---

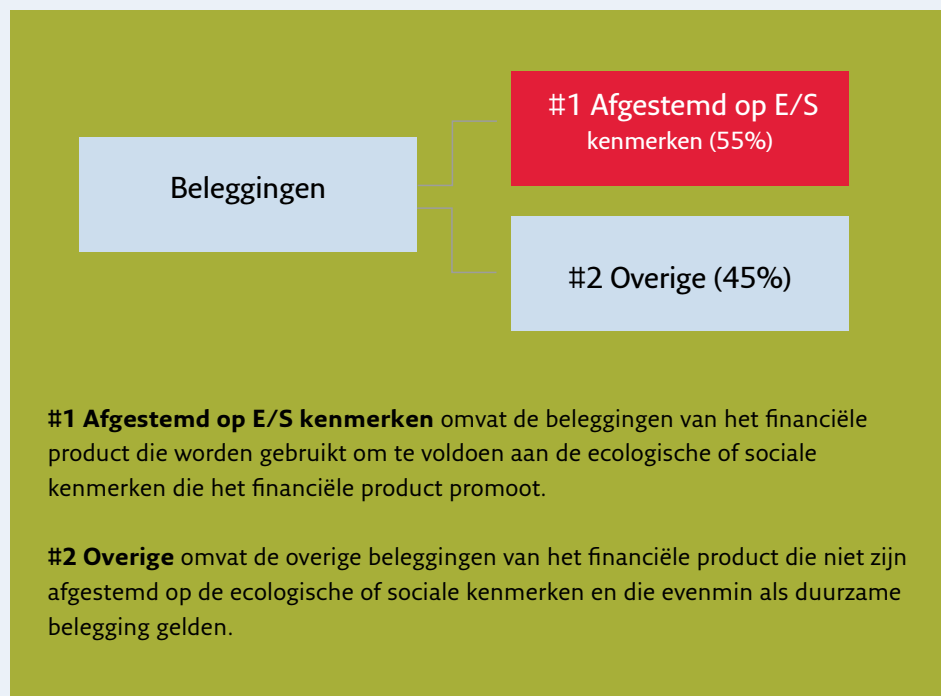
2 Deze beleggingen (SDI's) kwalificeren niet als duurzame beleggingen, zoals gedefinieerd in SFDR art. 2(17).

3 Het beoordelingsbeleid voor praktijken van goed ondernemingsbestuur ziet enkel op de SFDR-verplichting tot een beleid voor producten die ecologische en/of sociale kenmerken promoten en voor duurzame beleggingen. Naast dit beleid hebben wij ook andere bestaande beleidsstukken, richtlijnen en (due diligence) processen waarmee wij praktijken voor goed ondernemingsbestuur van onze beleggingen beoordelen, adresseren en monitoren.

(kapitaalmarkt) en alternatieve beleggingen, waaronder niet-beursgenoteerde beleggingen zoals infrastructuur en private equity. Het beoordelingsbeleid voor ondernemingen waarin wij beleggen, heeft alleen betrekking op de beleggingen die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die de pensioenregeling promoot.

Aandeel beleggingen

PPF APG belegt de pensioenpremies in onder andere aandelen, vastrentende waarden (zoals bijvoorbeeld staatsobligaties), vastgoed, en alternatieve beleggingen, (zoals bijvoorbeeld grondstoffen).

Afbeelding 1 : activa allocatie

Voor deze pensioenregeling bedraagt het minimaal aandeel van de beleggingen dat wordt gebruikt om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken, tenminste 55%. Het percentage is voorzichtigheidshalve berekend inclusief marge. In de praktijk kan het aandeel van de beleggingen afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken hoger zijn. We rapporteren hierover in de periodieke rapportage van deze pensioenregeling.

De categorie 'overige beleggingen', niet afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken, zijn:

- Geldmarktinstrumenten, derivaten en;
- Een gedeelte van de beleggingen: vastgoed en private equity.

Derivaten en geldmarktinstrumenten worden uitsluitend gebruikt voor efficiënt portefeuillebeheer en voor het beperken van risico's in overeenstemming met de Pensioenwet. Voor beleggingen in #2 Overige zijn er geen ecologische of sociale minimumwaarborgen.

Monitoring ecologische of sociale kenmerken.

Bij het monitoren van de ecologische en/of sociale kenmerken van deze pensioenregeling wordt per kenmerk gekeken naar de relevante duurzaamheidsindicator(en). Gedurende de levensduur van de pensioenregeling wordt per kenmerk beoordeeld of aan de gepromote ecologische en/of sociale kenmerken wordt voldaan.

Uitsluitingen van ongewenste activiteiten.

#	Duurzaamheidsindicator	Wijze van monitoring en bijbehorende interne of externe controlemechanismen
1	Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clusterbommen, landmijnen, chemische- en biologische wapens). Gerelateerd aan PAI-indicator 14.	<ul style="list-style-type: none"> - APG AM controleert periodiek of er niet belegd is in de bedrijven en landen op de uitsluitingslijst. - Op onze website staat de lijst van landen en bedrijven waarin wij op basis van ons uitsluitingsbeleid niet beleggen. APG werkt deze lijst ieder half jaar bij, per 1 december en 1 juni.
2	Blootstelling aan bedrijven die betrokken zijn bij het produceren, distribueren en verkopen van kernwapens of belangrijke onderdelen daarvan.	<ul style="list-style-type: none"> - Relevante benchmarks worden vervolgens per december en juni bijgewerkt en de bijgewerkte uitsluitingslijst wordt extern gecommuniceerd en gepubliceerd. Ook externe vermogensbeheerders ontvangen de uitsluitingslijst.
3	Blootstelling aan bedrijven betrokken bij de productie van tabak.	<ul style="list-style-type: none"> - Uitsluitingen zijn onderdeel van externe controle (ISAE3000/3402).
4	Blootstelling aan beleggingen in obligaties van landen waarvoor een bindend VN- en/of EU-wapenembargo geldt.	
5	Blootstelling aan overheden die burgervrijheden en democratie in grote mate beperken.	

Reductie van CO₂-emissies.

#	Duurzaamheidsindicator	Wijze van monitoring en bijbehorende interne of externe controlemechanismen
6	Broeikasgas-emissies (scope 1 en 2). Gerelateerd aan PAI-indicator 1.	<ul style="list-style-type: none"> - APG AM berekent regelmatig de broeikasgasemissie van de relevante portefeuilles met oog op het monitoren van de voortgang ten opzichte van de CO₂-reductiedoelstellingen. We monitoren voor de gehele portefeuille. - Op jaarbasis wordt over de reductie van CO₂-emissies extern gecommuniceerd en gepubliceerd op onze website. - Er vindt een externe controle (ISAE3000/3402) plaats op de processen die APG heeft m.b.t. emissiedata.

Bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's).

#	Duurzaamheidsindicator	Wijze van monitoring en bijbehorende interne of externe controlemechanismen
7	Percentage SDI ten opzichte van de gehele portefeuille.	<ul style="list-style-type: none"> - Het percentage wordt jaarlijks gemeten en gepubliceerd in het jaarverslag. - De bijdragen aan SDG's is onderdeel van externe controle (ISAE 3402 en SOC 3000A) op Responsible Investment & Governance processen binnen APG.

ESG-integratie (minimumvoorwaarden)..

#	Duurzaamheidsindicator	Wijze van monitoring en bijbehorende interne of externe controlemechanismen
8	Aantal bedrijven in de portefeuille dat niet aan onze minimum criteria voldoet.	<ul style="list-style-type: none"> - Bedrijven worden elke zes maanden systematisch geëvalueerd en gevalideerd door onze uitvoerder. Wij rapporteren over deze indicator in ons jaarverslag. - Er bestaan interne/externe controlemechanismen direct gerelateerd aan deze duurzaamheidsindicator (ISAE3000/3402).
9	Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Gerelateerd aan PAI-indicator 10.	<ul style="list-style-type: none"> - APG AM toetst per kwartaal of zich schendingen hebben voorgedaan. - Bij het doen van investeringen in Private Markets zijn standaard wettelijke bepalingen vereist op basis waarvan externe managers akkoord gaan met het rekening houden met de UNGC-principes en het informeren van APG AM over elk ernstig ESG-incident/controverse door de externe manager. - Er bestaan geen externe controlemechanismen direct gerelateerd aan deze duurzaamheidsindicator. Er vindt op deze informatie geen directe controle plaats door een externe accountant (ISAE3000/3402).

Interne en externe controlemechanismen

Hierboven benoemen we de interne en externe controlemechanismen van onze vermogensbeheerder APG. Daarnaast bestaan tussen onze vermogensbeheerder en PPF APG ook controlemechanismen. Deze controlemechanismen hebben een meer algemeen karakter. Een aantal daarvan zijn relevant voor de door deze pensioenregeling gepromote ecologische en/of sociale kenmerken. Deze relevante mechanismen zijn als volgt:

- PPF APG ontvangt van APG op kwartaalbasis een rapportage over de uitvoering van het beleid verantwoord beleggen waaronder engagement resultaten en uitoefening van stemrecht.
- Het bestuur van PPF APG is verantwoordelijk voor het uitvoeren van interne controlemaatregelen gericht op de juiste en volledige registratie van de gegevens van het pensioenfonds. Het bestuur heeft uitvoerende taken op het gebied van vermogensbeheer

gedelegeerd aan APG. PPF APG verzoekt aan APG een In Control Statement (zoals ISAE3402) te overleggen over de beheersing van uitvoering van deze uitbestede werkzaamheden.

- PPF APG rapporteert beperkt over de uitvoering van het Verantwoord Beleggen Beleid in het jaarverslag. Deze wordt gecontroleerd door de accountant. Voor de niet-financiële informatie in het jaarverslag heeft de accountant een marginale toets (limited assurance) uitgevoerd. In het Verslag Verantwoord Beleggen staat meer informatie over hoe PPF APG belegt.

Methodologieën voor ecologische of sociale kenmerken.

Hieronder beschrijven we welke methodologieën worden gebruikt voor het meten van de gepromote E/S kenmerken van de pensioenregeling.

Uitsluitingen van ongewenste activiteiten.			
#	Duurzaamheidsindicator	Toelichting	Meetmethode
1	Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clusterbommen, landmijnen, chemische- en biologische wapens). Gerelateerd aan PAI-indicator 14.	Totale beleggingsportefeuille <ul style="list-style-type: none"> • Geen beleggingen in bedrijven die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clusterbommen, landmijnen, chemische- en biologische wapens). 	<i>Directe betrokkenheid</i> We beschouwen bedrijven die a) betrokken zijn bij de productie, ontwikkeling, verkoop en/of distributie, b) inkomsten genereren uit componenten of diensten die worden beschouwd als op maat gemaakt (of specifiek) voor het wapen of wapensysteem en componenten of diensten die worden beschouwd als essentieel voor het dodelijke gebruik van het wapen of wapensysteem. Door middel van de uitsluiting van controversiële wapens beschouwt APG AM SFDR PAI-indicator 14 (blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)).
2	Blootstelling aan bedrijven die betrokken zijn bij het produceren, distribueren en verkopen van kernwapens of belangrijke onderdelen daarvan.	Totale beleggingsportefeuille <ul style="list-style-type: none"> • Geen beleggingen in bedrijven die betrokken zijn bij het produceren, distribueren en verkopen van kernwapens of belangrijke onderdelen daarvan. 	We betrokkenheid als de productie, verkoop en/of distributie van het kernwapensysteem, of componenten/diensten van het kernwapensysteem die worden beschouwd als op maat gemaakt (of speciaal) voor het wapen of wapensysteem om te doden. Wat kernwapens betreft sluiten we bedrijven uit die betrokken zijn bij de productie, ontwikkeling, verkoop en/of distributie van het kernwapensysteem.

			<p><i>Indirecte betrokkenheid</i></p> <p>APG AM belegt ook niet in bedrijven die via bedrijfseigendom indirect betrokken zijn bij uitgesloten bedrijven, als:</p> <p>a) De onderneming een belang heeft van meer dan 20% in een entiteit die direct betrokken is bij de productie, ontwikkeling, verkoop of distributie van verboden wapens; of</p> <p>b) Meer dan 50% van het kapitaal van de onderneming in handen is van een entiteit die rechtstreeks betrokken is bij de productie, ontwikkeling, verkoop of distributie van verboden wapens.</p> <p>Als de besturen van eerstgenoemde en laatstgenoemde vrijwel identiek zijn en/of de moedermaatschappij niet beursgenoteerd is, geldt een verlaagde drempel van 20%.</p>
3	Blootstelling aan bedrijven betrokken bij de productie van tabak.	<p>Totale beleggingsportefeuille</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geen beleggingen in bedrijven die betrokken zijn bij de productie van tabak. 	<p>Wij definiëren betrokkenheid als het vervaardigen en produceren van tabaksproducten zoals sigaren, sigaretten, e-sigaretten, beedi, kretek, rookloze tabak, bandtabak, snuiftabak, snus en pruimtabak. Uitsluiting geldt ook voor bedrijven die ruwe tabaksbladeren verbouwen of verwerken.</p>
4	Blootstelling aan beleggingen in obligaties van landen waarvoor een bindend VN- en/of EU-wapenembargo geldt.	<p>Staatsobligaties</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geen beleggingen in staatsobligaties van landen waarvoor een bindend VN-/EU-wapenembargo geldt. 	<p>We monitoren of landen zijn geplaatst op EU- en/of VN-sanctielijsten⁴. APG beoordeelt de betrokkenheid van landen aan de hand van externe onderzoek aanbieders en primaire bronnen voor VN- en EU-wapenembargo's en beveelt, op basis van eigen analyse, eventuele noodzakelijke wijzigingen in de uitsluitingslijst aan.</p>
5	Blootstelling aan overheden die burger vrijheden en democratie in grote mate beperken.	<p>Staatsobligaties</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geen beleggingen in obligaties van overheden die burger vrijheden en democratie in grote mate beperken. We volgen hierbij bij de "voice and accountability" landenanalyses van de Wereldbank (10%). 	<p>We sluiten staatsobligaties uit van landen met 10% laagste score in de Voice & Accountability index van de Wereldbank.</p> <p>"Voice and accountability" geven de perceptie weer van de mate waarin de burgers van een land kunnen deelnemen aan de regering, evenals de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van vereniging en vrije media.</p> <p>Zie meer informatie op de website van de Wereldbank.</p>

⁴ Waaronder [European Union sanctions](#) | [EEAS \(europa.eu\)](#) en [United Nations Security Council Consolidated List](#) | [United Nations Security Council](#)

Reductie van CO ₂ -emissies			
#	Duurzaamheidsindicator	Toelichting	Meetmethode
6	Broeikasgasemissies (scope 1 en 2). Gerelateerd aan PAI-indicator 1.	Aandelen en bedrijfsobligatie <ul style="list-style-type: none"> • 2030: Een absolute 50%-reductie van de CO₂-voetafdruk t.o.v. 2019. 	Onze uitvoerder geeft in een aparte publicatie een uitgebreide toelichting op de berekeningswijze van de CO ₂ -voetafdruk van onze beleggingen. ⁵ APG berekent de CO ₂ -voetafdruk van relevante beleggingscategorieën volgens de Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry, ontwikkeld door PCAF. ⁶
Afbouw fossiele brandstoffen.			
#	Duurzaamheidsindicator	Toelichting	Meetmethode
7	Percentage SDI ten opzichte van de gehele portefeuille.	Totale beleggingsportefeuille <ul style="list-style-type: none"> • Er is een inspanningsverplichting om bij gelijke geschiktheid een SDI aan te kopen, maar er is geen specifieke doelstelling. 	De methodiek die wordt toegepast om te bepalen of een bedrijf door APG als Sustainable Development Investment (SDI) kan worden aangemerkt, bestaat uit verschillende stappen. Eerst bepalen we of het bedrijf/de belegging in kwestie een positieve bijdrage levert op basis van de SDI Taxonomy & Guidance ⁷ . Vervolgens bepalen we of de bijdrage substantieel is en als gevolg daarvan wordt een bijdragetype toegewezen. De inkomsten die worden gegenereerd door de producten en diensten van het bedrijf die positief bijdragen aan de SDG's, moeten bijvoorbeeld minimaal 10% van de totale omzet bedragen, zodat het bedrijf als een SDI kan worden geclassificeerd. Naast een op omzet gebaseerde classificatiemethode past de SDI Asset Owner Platform ook andere classificatiemethoden toe voor bepaalde sectoren. In een volgende stap maakt APG een inschatting of er sprake is van een ernstig bekend conflict met andere SDG's of de beleidsdoelstellingen van PPF APG. Dit bepaalt uiteindelijk of we een bedrijf classificeren als SDI en dus meetellen voor onze SDI-blootstelling.

⁵ [apg-carbon-footprint.pdf](#)

⁶ Voor de PPF APG 'Verklaring ongunstige effecten' is gebruik gemaakt van ISS ESG als dataprovider. Deze dienstverlener hanteert mogelijk een afwijkende meetmethode.

⁷ Zie uitgebreide informatie [hier](#).

Bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's).			
#	Duurzaamheidsindicator	Toelichting	Meetmethode
8	Aantal bedrijven in de portefeuille dat niet aan onze minimum criteria voldoet.	<p>Aandelen en bedrijfsobligaties</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2025: bedrijven die niet voldoen aan onze minimale criteria maken na implementatie van het aangescherpte insluitingsbeleid niet langer deel uit van ons belegbaar universum. 	<p>Alle bedrijven in onze aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuilles beoordelen we aan de hand van criteria op het gebied van milieu, mensenrechten en goed ondernemingsbestuur (Environmental, Social, Governance criteria). Dit noemen wij ook wel het insluitingsbeleid.</p> <p>We willen alleen nog beleggen in bedrijven die leiderschap op duurzaamheid tonen (koplopers) of bedrijven die aan onze minimale ESG-criteria voldoen (middenmoters). In 2024 implementeerden we hiertoe aangescherpte criteria voor het insluitingsbeleid.</p> <p>Bedrijven die niet voldoen aan onze ESG-criteria in het insluitingsbeleid maken niet langer deel uit van het belegbaar universum, zoals vastgelegd in onze benchmarks.</p>
9	Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Gerelateerd aan PAI-indicator 10.	<p>Totale beleggingsportefeuille</p> <ul style="list-style-type: none"> • We rapporteren het aantal schendingen. 	<p>Voor kapitaalmarktbeleggingen baseren we ons op een externe dataprovider die gegevens aanlevert.</p> <p>Voor niet-beursgenoteerde beleggingen worden schendingen gerapporteerd op basis van data aangeleverd door een externe dataprovider. Daarnaast baseren we ons op incidentenrapportages zoals aangeleverd door onze externe vermogensbeheerders.</p>

Databronnen en- verwerking.

Voor het meten van de gepromote E/S kenmerken van de pensioenregeling gebruiken we data van verschillende externe dataproviders. Afbeelding 2 geeft een (niet limitatief) overzicht van gebruikte databronnen.

E/S kenmerk	Gebruikte gegevensbronnen
Uitsluitingen van ongewenste activiteiten	Interne gegevens APG, ISS ESG, Wereldbank
Reductie van CO ₂ -emissies	ISS ESG, data van externe managers, GRESB infra e.a.
Bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's)	ISS ESG, Sustainalytics, MSCI, SDI AOP, interne gegevens van APG AM, e.a.
ESG-integratie	Sustainalytics, MSCI, ISS, Global Coal Exit List (GCEL)

Afbeelding 2: overzicht databronnen

Genomen maatregelen om datakwaliteit te waarborgen

APG AM gaat regelmatig in gesprek met de externe dataproviders om de datakwaliteit te waarborgen, na te gaan hoe zij data verzamelen, verwerken en produceren en om te vernemen hoe zij met schattingen omgaan. APG AM beoordeelt of de betreffende dataprovider een stabiele en betrouwbare organisatie is en wat de kwaliteit van de interne processen bij de dataprovider is.

Wijze waarop de data worden verwerkt

De data worden gebruikt als input voor beleggingsbeslissingen. Ook worden de data gebruikt in rapportages van APG AM aan PPF APG. Daarnaast worden de data verwerkt in PPF APG publicaties.

Aandeel van de data die een schatting zijn

APG AM interpreteert in beginsel dat 'geschatte data', data zijn die niet door het bedrijf zelf worden gerapporteerd maar die door (bijvoorbeeld) externe dataproviders worden geproduceerd. Omdat de data en methoden inzake duurzaamheid nog volop in ontwikkeling zijn is het nog niet inzichtelijk welk aandeel van de data een schatting is.

Methodologische en databeperkingen.

Wij proberen aan de hand van verschillende methodologieën en data een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de wijze waarop de gepromote ecologische of sociale kenmerken kunnen worden behaald. Er zijn echter een aantal beperkingen. De gegevens en methoden inzake duurzaamheid zijn nog steeds

minder ontwikkeld dan die voor conventionele financiële indicatoren. Over het algemeen zijn bestaande gegevensbronnen en methoden gerelateerd aan duurzaamheid nog beperkt, bijvoorbeeld het gebrek aan consistente en transparante meetmethoden en procedures voor het beoordelen van gegevens, maar ook de beperkte beschikbaarheid, vergelijkbaarheid en kwaliteit van duurzaamheidsgegevens. APG probeert de vereiste gegevens van alle beleggingen te verkrijgen. Het proces verschilt voor de kapitaalmarktbeleggingen, de niet-beursgenoteerde beleggingen en vastgoedbeleggingen.

De beperkingen die gelden voor gebruikte gegevensbronnen en methoden kunnen van invloed zijn op de wijze waarop de door het financiële product gepromote ecologische of sociale kenmerken worden behaald. Dit is inherent aan de huidige status van de duurzaamheid gerelateerde gegevens.

E/S kenmerk	Gebruikte gegevensbronnen	Eventuele beperkingen
Uitsluitingen van ongewenste activiteiten	Sustainalytics, ISS ESG, Wereldbank, Yale EPI	Verwaarloosbaar.
Reductie van CO₂-emissies	ISS ESG, data van externe managers, GRESB infra e.a.	Beperkingen in o.a. de dekking, kwaliteit en consistentie van de data. Ook worden de data met een vertraging ontsloten. Voor de gehele beleggingsportefeuille is de gewogen datakwaliteitsscore 2 (schaal 1 -5, waarbij 5 de laagste kwaliteit betekent). De datakwaliteit kan per beleggingscategorie sterk verschillen. De uitersten zijn de datakwaliteit voor staatsobligaties en langlopende obligaties (1) en voor private equity (5).
Bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's)	ISS ESG, Sustainalytics, MSCI, SDI AOP, interne gegevens van APG AM, e.a.	Beperkingen in o.a. de dekking, kwaliteit en consistentie van de data. Ook worden de data met een vertraging ontsloten.
ESG-integratie	Sustainalytics, MSCI, ISS, Global Coal Exit List (GCEL)	

Afbeelding 3: overzicht databronnen en beperkingen

Combineren bronnen

Duurzaamheidsgegevens vereisen vaak het verzamelen van gegevens uit diverse bronnen, zowel binnen als buiten onze organisatie. Externe aanbieders maken hun methodologieën niet altijd volledig openbaar. Ook is er niet altijd sprake van consensus tussen externe aanbieders, omdat zij verschillende definities en datapunten hanteren. Dit vormt een uitdaging voor onze uitvoerder APG AM.

Due diligence.

Wij voeren due diligence met betrekking tot de onderliggende beleggingen van deze pensioenregeling op twee verschillende manieren uit.

Ten eerste, zoals wij hebben afgesproken in het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB)-convenant, maken wij met onze vermogensbeheerder duidelijke afspraken over de implementatie en uitvoering van ons Verantwoord Beleggen Beleid, inclusief de toepassing van de zes OESO due diligence stappen. Een gedetailleerde beschrijving van onze due diligence implementatie in het kader van de OESO-richtsnoeren is [hier](#) te vinden. Wij gebruiken wij het OESO-

richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad bij de selectie, engagement en monitoring van onze beleggingen. Hier staat beschreven hoe onze vermogensbeheerder APG dit doet. Wij verwachten van APG dat zij de portefeuille screenen op de eventuele negatieve impact van beleggingen en vervolgens de meest ernstige impacts prioriteren (op basis van zwaarte, reikwijdte, onomkeerbaarheid en waarschijnlijkheid). Waar zinvol raadplegen wij externe experts en andere belanghebbenden voor aanvullend onderzoek en perspectief.

Ten tweede voert APG due diligence uit op externe vermogensbeheerders. In overeenkomsten met deze beheerders legt APG vast wat wij van hen verwachten in het kader van verantwoord beleggen. APG monitort periodiek de naleving van de voornoemde overeenkomsten. Het rapporteren over duurzaamheidsindicatoren is nog niet altijd vastgelegd in bestaande contracten met externe beheerders. We zijn in gesprek met externe vermogensbeheerders om nieuwe afspraken vast te leggen. We kunnen niet altijd afdwingen dat bestaande externe managers erover rapporteren.

Voor overige 'interne en externe controlemechanismen' verwijzen wij naar de rubriek 'Methodologieën'.

Engagementbeleid.

PPF APG onderschrijft het Verantwoord Beleggen en Stewardship Beleid van onze vermogensbeheerder. Hierin wordt ook verwezen naar het Corporate Governance Raamwerk en het Beleid omtrent Belangenverstrengeling

PPF APG voldoet aan de principes en best practice bepalingen van de Nederlandse Corporate Governance Code. Dit omvat de uitoefening van stemrechten op een geïnformeerde basis naar eigen inzicht, de publicatie van ons VB-beleid en de jaarlijkse rapportage over de implementatie daarvan, en de publicatie van de stemmen die zijn uitgebracht op de jaarlijkse algemene vergaderingen van ondernemingen waarin wordt belegd. Hieronder vatten we dit beleid samen.

Hiernaast vatten we ons engagementbeleid samen.

“Het monitoren van beleggingen maakt deel uit van onze taak als goed rentmeester over het kapitaal en draagt bij aan een volledig beeld van hoe bedrijven worden geleid. Op het laagste niveau omvat monitoren alle aspecten die, naar onze mening, van invloed kunnen zijn op het vermogen van een bedrijf om waarde op lange termijn te creëren, waaronder: strategie, (financiële) prestaties, kapitaalstructuur, corporate governance en risico's en mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid. Wij gebruiken in de eerste plaats gedeponeerde documenten en openbaar beschikbare informatie om inzicht te krijgen in een bedrijf. Als we onvoldoende informatie hebben, of vragen of vraagtekens hebben, gaan we met het bedrijf in gesprek en proberen we verduidelijking of informatie te verkrijgen en van gedachten te wisselen. Deze dialoog kan bijdragen aan vertrouwen en wederzijds begrip en dit ondersteunt het doel van waarde creatie op lange termijn door bedrijven.

Overleg met onze portefeuillebedrijven is een centraal element van de benadering van APG en PPF APG voor verantwoord beleggen. Engagement is het proces van een dialoog met bedrijven en beheerders van activa of fondsen, teneinde meer inzicht te krijgen in onze belegging, het ESG-risicoprofiel ervan te bepalen en om waar van toepassing hun prestaties en praktijken te beïnvloeden. Dit helpt ons om onze kennis van portefeuillebeleggingen te verbeteren, betere beleggingsbesluiten te nemen en om de financiële en beleggingsprestaties van de bedrijven waarin we beleggen te versterken. De essentie van onze activiteiten op dit terrein is om portefeuillebeleggingen ertoe aan te zetten om aan bepaalde normen van governance en duurzaamheid te voldoen. Wij menen dat dit het risico van suboptimale kapitaalallocaties vermindert en op lange termijn waarde creëert, zowel binnen de beleggingen als voor de gehele markt. APG verwacht dat zijn beleggingen blijf geven van verantwoorde bedrijfspraktijken en dat prompt en passend wordt ingegrepen als er niet aan deze normen wordt voldaan.”

Hieronder koppelen we de beleggingsstrategie (zoals beschreven in de precontractuele informatie en in dit document in de paragraaf ‘Beleggingsstrategie’) aan ons engagementbeleid.

E/S kenmerk	Beleggingsstrategie ⁷	Engagement: ja/ nee	Toelichting
Uitsluitingen van ongewenste activiteiten	Uitsluitingsbeleid	Nee	Er vindt geen of zeer beperkt engagement plaats.
Reductie van CO₂-emissies	VB-beleid (Klimaat)	Ja	Er vindt engagement plaats op het gebied van klimaat met een selectie van bedrijven.
Bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's)	SDI-aanpak	Nee	N.v.t.
ESG-integratie (minimumvoorwaarden)	Insluitingsbeleid	Ja	Engagement is een essentieel onderdeel van ons insluitingsbeleid. Meer hierover is terug te vinden in ons stewardship beleid.

Afbeelding 4: overzicht beleggingsstrategie en engagements

Beoordelingsbeleid praktijken goed bestuur & engagement

Engagement is ook een onderdeel van het beoordelingsbeleid op het gebied van goed bestuur. We hanteren een verschillende aanpak voor kapitaalmarktbeleggingen en alternatieve beleggingen waaronder niet-beursgenoteerde beleggingen zoals infrastructuur en private equity. Als onze vermogensbeheerder de ernst en het potentieel om de praktijken op het gebied van goed bestuur te verbeteren bevestigt en PPF APG wil in de onderneming (blijven) beleggen, wordt een dialoog gestart om de kwestie aan te pakken en op te lossen. Een dergelijk traject is gericht op een transitie door de onderneming naar praktijken op het gebied van goed bestuur. Oftewel, dat de onderneming slaagt voor de beoordelingstoets. Wanneer we aandeelhouder in de onderneming zijn, zullen we onze zorgen ook uiten via onze stembeslissingen. Als na maximaal drie jaar het voeren van een dialoog met de onderneming niet succesvol is, kan besloten worden beleggingen te verkopen.

Aangewezen referentiebenchmark.

Voor dit product is geen referentiebenchmark aangewezen voor het verwezenlijken van de ecologische en/of sociale kenmerken die door het product worden gepromoot.